

קלע ופוגע!

במקום מדים בשלל צבעים ססגוני — בגדי קרב ירוקים ויעילים.
במקום כובע מקושט נוצות — כובע פלדה פשוט בצבעי הסואה.
במקום כפתורים נוצצים — אחרים, פשוטים יותר ומוסתרים בקפלי-הכנר.
לתהליך זה — של אורח החימה המנסה להדביק את האמצעים הטכניים —
הצטרף בשנים האחרונות הזיון נוסף: המרת אימוני הקליעה המקובלים
ב„אש-קרב“.

ציפה כי תהיה. בהתבוננו בתוהו, בהריסות ובחוסרי-
המעשה רואה הוא בהם אות תבוסה, שכן עצביו לא
חושלו ועינו לא הורגלה למצוא את סימני הסדר
וההתקדמות בתוך המהומה...“
על רקע זה קל יותר להבין את התוצאות הסטטי-
סטיות המצביעות על כך,
שבקרב יורה מספר קטן של
חיילים, ומתוכם רק מעטים
פוגעים ממש, השאר — „זו-
רעים לרוח“.

תוצאות מאלפות אלו הביאו

לידי עריכת מחקר פסיכולוגי מקיף על חויותיו של
החייל בשדה-הקרב, וכיצד להקדים ולהכשירו לקראת
הצפוי שם על-ידי אימון מציאותי ככל האפשר. מכך
גם יובן כי תוך ההתרגשות העזה, הפוקדת את החייל,

הרובה והטכניקה. מבחינה טכנית „רובה-הסער“
Sturmgewehr הוא תשובת המתכננים לדרישות האש
של הפרט במלחמה החדישה. הוא מאפשר קצב-אש
מהיר של 20 כדורים לדקה ב„בודדת“ — לעומת
10 כדורים לדקה ברובה שרות רגיל. משקלו של
רובה אופייני מסוג זה הוא
3,900 ק"ג — מכאן שגם
גיירותו לא פחתה; הוא קטן
יותר וגוז לנשיאה, מיון מח-
סנית — ועל-כן טעינתו
קלה ומהירה. תכונות אלו

אש-קרב

נתנו בידי חיל-הרגלים אמצעי-לחימה ההולם את
דרישות הקרב החדיש. אך כנגד זה יש לציין, כי
רובה חדיש זה עורר בכל חומר את בעית התחמו-
רת אשר החייל הפרט חייב לשאת אתו.

הלוחם ואימת הקרב. על אי סדר ותהפוכות הקרב
כותב בריג-גנ. מרשל בספרו „אנשים מול אש“:
„מה רבים המקרים, בהם הנך רואה בשדה-הקרב
מפקד צעיר נבעת ונרעש ללא צורך, וזה
משום שהמציאות הנה שונה בתכלית מאשר

יהיה זה אופטימי מדי לצפות לכך, כי יתקין את גררת רובהו בהתאם לטווח — שגם אותו מתקשה הוא לקבוע. מכלול עובדות זה הוא שהוֹ ליד את „אש הקרב“ ושיטת איפוס־הקרב כחלק בלתי־נפרד ממנה. איפוס־קרב. החייל, לאחר שה־

שיג מקבץ צפוף ככל האפשר מטוח של 25 מ' במצבי היריה השונים, ניגש לאפס את רובהו „איפוס־קרב“.

איפוס זה מבוצע בטוח של 100 מ' ; כמטרת־איפוס משמשת מטרת־דמות עם תריכיוון. כדי להשיג נקודת פגיעה ממוצעת בנקודת המכון בטוח של 300 מטר יבוצע האיפוס ב־100 מ' כך שנקודת הפגיעה הממוצעת תימצא 20 ס"מ מעל לנקודת המכון. הפרש זה (של 20 ס"מ) בין נקודת פגיעה לבין נקודת המכון, בטוחים של 100 מ', בא לפצות הפסד גובה הקליע בהגיעו לטוח של 300 מ', הודות לחישוב מובטח שנקודת הפגיעה הממוצעת „תכסה“ את תריכיוון ב־300 מ'.

מובן מאליו, שבטוחים עד 300 מ' אין אני עוד צורך לטפל בגררה ולהתקינה ; לכן נוסח „חוק הכיוון־הקרבי“ עד 300 מ' כלהלן :—

כון אל קו־הגררה ואם הוא נסתר — כון לתחתית החלק הנגלה של המטרה. שדה מטוחים לא מציאותי. שדה המטוחים, שהיה

מקובל אצלנו עד כה, וה־ מקובל עדיין במרבית ה־ צבאות שטרם סגלו לעצ־מם שיטת אש־קרב, מכיל

כידוע חומת־מפגע, לפני מוצבות מטרות מיון סכ־מטיות ונקודות־יריה בטוחים קצובים מ־100 מ' עד 400 מ'. שדה־מטוחים בנוסח זה היה אולי גוזה למת־אמנים אך לא ייצג בנאמנות מספקת את שדה־הקרב. לעומת זאת כבר לפי מראהו של שדה־המטוחים הנהוג באש־קרב בולט לעין כיצד הוא עשוי במכוון ליצור תחושת־שדה־קרב מציאותית על מנת להנחילה לחייל עוד טרם לחימה. למען הדיוק יש להזכיר כי גם בשיטות ה„מטוח הרגיל“ נעשו נסיונות להמ־חיש את האויב, אך אש מהירה ויריות חתף, כפי שבוצעו אז, לא היוו אלא „סנוניות“ שמהן נתגבשה סופית שיטת אש־קרב*.)

* * *

אנחנו מביאים בזה מדבריהם של מדריכים, אשר הושמעו באותה תקופה בה צעדה אש־קרב את צעדיה הראשוניים ; אך למרות זאת יש ענין רב בהבאתם, משום שנוסף על העלאת הבעיות והלבטים מצויות בהם הערות והצעות מעשיות לרוב, והם מגלים כושר־יישוט־ותושיה של הדוברי־עצמם.

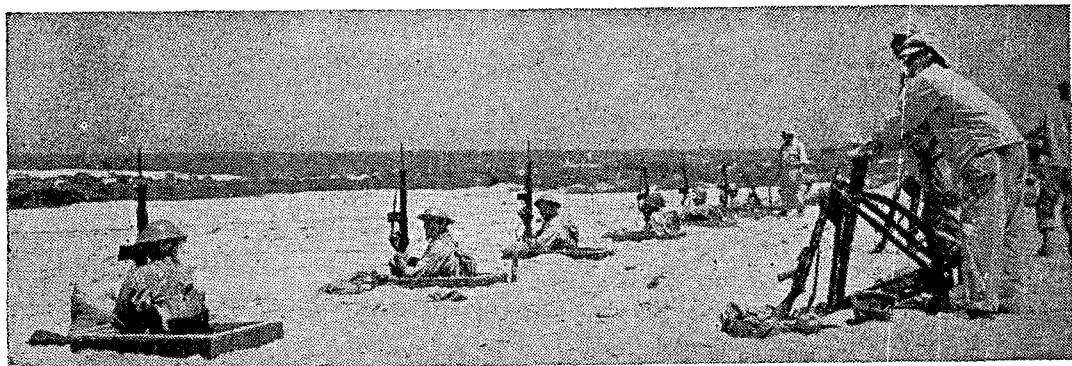
הראשון פתח בזה הלשון :

— „לצבא האמריקאי, שממנו לקחנו את שיטת אש־הקרב, ודאי שאין בעיות כוח־אדם ובעיות טכניות, כשם שהן קיימות אצלנו. ברצוני לגעת בשלש בעיות כאלה, כפי שנתגלו אצלנו :

- המתקן המכני להזקפת מטרות, כפי שהוא בשימוש כיום, נמצא לוקה במספר מגבלות : הוא פועל בעזרת כבל פלדה — הנוטה להיקרע לעתים תכופות, ותיקונו נעשה לרוב על חשבון זמן האימון, אני מקוה כי עם הכנסת המתקן החשמלי לשימוש תיפתר בעיה זו.

שיטת סימון הפגיעות כפי שהיא נהוגה במתקן זה — אף היא מצריכה זמן רב מדי. גם על כך ניתן יהיה להתגבר בעזרת המתקן החדש, שם, כידוע, נופלת המטרה מאליה עם כל פגיעה בה.

* ראה „יסודות אש־קרב“ מאת סא"ל אלחנן אורן — „מערכות“ ק"ה.

המטוח המכני „הישן“, הפעלת מטרות בעזרת כבלים.

● מתעוררות בעיות מנהלתיות — וזאת ברוב המקרים בגלל ארגון גרוע של המקצים. המסקנה חייבת להיות שאין כל טעם לערוך את המטוח עם יחידה גדולה. תדרוך מדויק של מפקדי המטוח וארגון יעיל של תנועת המקצים — גם הם עשויים להועיל ולהסוך בזמן.

● אני מבחין בין שני „קטבים“ שלכאורה קיימת ביניהם סתירה: האחד הוא ההכרח לאמן את החייל באופן יסודי ולהקפיד על כל פרט ולו גם הקטן ביותר. כידוע, קיימת לצורך זה בשיטת אש-קרב „קבוצת שיפורים“, השוקדת על תרגול נוסף לאלה שאינם משיגים את הרמה הנדרשת. אימון נוסף זה, שהוא לעיתים „מנדנד“, עלול להמאיס את מלאכת הקליעה על החייל. מאידך גיסא מובן כי הקליעה הטובה מותנית במידה רבה ברצונו של החייל-הפרט, וכשהלה אינו ניגש בהתלהבות לאימון — יפחתו סיכוייו להצלחה.

גשאלת השאלה: כיצד לשמור על מתח אימונים רצוף, גם בשעה שהחייל מקבל את האימון ה„נדרש“ כביכול? אין לי תשובה אחרת לכך אלא הקריאה לכל המפקדים העוסקים בכך, שיעשו מאמץ להעביר כל אימון — ויהיה זה הנדוש ביותר — בערנות תוך שילוב סממנים של תחרות ופרסום-חוצאות שהם בבחינת „פילפל“ לחייל.

מבלי שאסתור בכך את דברי הקודמים, עלי להוסיף ולומר, כי גם אם יעשו המדריכים כמיטב יכולתם, לא מן הנמנע הוא שעקב התעסקות חוזרת ונשנית בהדרכת אימוני קליעה יירד עליהם שעמום — והדבר עלול לגרוע מדריכות האימונים. חשוב כי מפקדים יתנו את דעתם על כך וידאגו לרוטציה המגוננת את עבודתו של המדריך. זאת ועוד, נוכחנו שמדריכים השרויים אצל שדה-המטוחים משך זמן רב — חשים באזניהם, והרי נימוק נוסף לצורך בהחלפת תפקידים בין מדריכי הצות.

★

השני בין אלה שהעלו מוזכר נסיונותיהם ולקחם, חזר תחילה על אחדות מהערותיו של קודמו ואף חיוקן בדוגמאות מתוך נסיונו הוא. הוא, למשל, זוקף את הקלקולים שארעו במתקן-ההרמה על חשבון היותו מורכב מאוד. גם הוא מצפה לתועלת שיביא מתקן חשמלי, אך הוא עדיין גורס את שיטת השוחות. כפי שהיתה פעם נהוגה בשיטת „אש-קרב“: דהיינו — שוחות חפורות במפורז על פני שדה-המטוחים, ובתוך כל אחת מהן נמצאים שני חיילים מפעילי-מטרות. את התוראות להרמה והורדה של המטרה מקבלים הם באמצעות טלפון-שדה ממפקד המטוח. שיטה זו אף מאפשרת הסאת שדה-המטוחים ודימויו לשדה קרב רגיל, כפי שיוזמן לחייל במציאות.

● נוסף להערותיו אלה ישנן למדריך זה גם מספר הצעות והערות מועילות; וזו לשונן: „אינני מסכים עם מה שנאמר ביחס למדריכי הקליעה. כשם שמדריך אספורט אינו נלאה לאמן את חייליו אימון-גופני — כך גם מדריך הקליעה אין הצדקה שירפו ידיו. מובן, שכשם

שהמדריך לאימוֹן־גופני חייב להיות בעל נתונים מתאימים וחובב ספורט מובהק — כך גם מדריך הקליעה צריך שיהיה מצויד מלכתחילה בנתונים מתאימים. אני משוכנע שבאותה כמות תתמושת ובאותו פרק זמן ניתן היה, בעזרת מדריכים מקצועיים, להביא לרמה גבוהה פי כמה מזו שהושגה.

- אין ספק ששיטת אש־הקרב מוכיחה את עצמה, אך נדמה שלעיתים הפכה לפולחן אש־קרב. במקום להיות אמצעי יעיל שיבטיח קליעה טובה בתרגילי הסתערות — ובעיקר בקרב עצמו שהוא המבחן האמיתי של השיטה — הפך אימון אש־קרב לתכלית בפני עצמה.
- ברצוני להציע שני שיפורים שהם בבחינת שלבי־ביניים בין אימון באש־קרב לבין האימון בתרגילי הסתערות.

א. תרגול השוחות באם יונהג מחדש, עשוי יותר מכל צורת אימון אחרת לתת לחייל את תחושת המציאות. מובן שתרגיל זה יבוצע רק לאחר שהחייל השיג את הרמה הנדרשת במטוח אש־קרב המקובל. את תרגילי השוחות ניתן לגוון לבל־יסוף, החל בשימוש מכוון בצמחיה (אף ע"י שחילה כביכול) להאלמה חלקית של המטרות וכלה בהפעלת רמקולים, שישדרו קולות־נפץ מוקלטים ומשק מעופם של קליעים מעל הראש. אפשר גם להפעיל פצצות עשן, שיערפלו את המטרות בפני עיני היורה משך זמן מה.

ב. ואשר לבעיית הקליעה בתרגולים טקטיים: הצעתי היא בבחינת „רצפט” למפקדים: טוב יעשה מפקד אם יקפיד על הצבת מטרות־דמות קופצות הבולטות על היעד וידגיש בפני חייליו את הצורך לקלוע בהן. בגמר התרגיל תיבדקנה המטרות והמפקד ישבח את חייליו בהתאם להישגיהם.

*

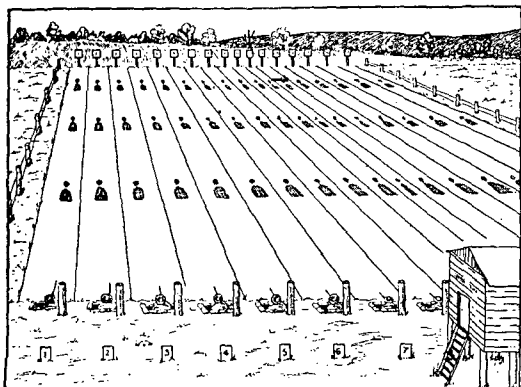
הדעה הבאה מציגה את ענין אש־הקרב מנקודת ראותו של מג"ד. השאלות המוצגות נקבעו מתוך נסיון בשעתו, באימון לפי שיטת אש־קרב בגדוד שחייליו היו בעלי ותק שונה ורמת קליעה שונה.

- „עוד לפני שניגשנו לעצם האימון עלתה בפנינו השאלה: באיזה פרק מאימונו של הטירון יש לשלב את אש־הקרב?”

לראשונה הדרכנו באש־קרב פלוגת טירונים כשבוע לאחר גיוסם. כשלב מכין לאש־קרב נתנו להם מספר שיעורים הכרחיים ברובה ובשדאות־פרט. האימון באש־קרב ערך עשרה ימים, החומר היה מרוכז ושדה־המטחים היה משופר. אף־על־פי־כן היו התוצאות גרועות, ואני מיחס זאת למספר סיבות: ראשית, רמת אימונם של החיילים ברובה לא היתה מספיקה — דבר זה

נתגלה במיוחד כאשר החייל צריך היה להתגבר על מעצורים בזמן היריה; שנית, גילינו אצלם מידה מסוימת של היסוס וחשש בבואם לירות.

בגלל ההכרח לדחוס חומר הדרכתי רב לזמן אימונים מוגבל נמצא הטירון יורה 4 שעות תמימות ביום; בהדרגה ירד המתח ואתו — גם הרצון להשיג תוצאות טובות ביריה. גם בענף שדאות־פרט לא היה הטי־רון מאומן די הצורך, בעיקר חסר לו אימון מספיק בשיעורי איכון מטרות ואומדן מרחקים. לשם השלמת התמונה עלי להדגיש כי מפקדיו של הטירון לא הכירוהו לרוב די הצורך, ולעיתים לא היה ברור למדריך

המטוח המשוכלל עם הפעלת־מטרות חשמלית.
(בזל העץ ליד השוחה משמש משען במצבי היריה השונים)

היכן קצה גבול יכולתו של היורה, מתי מסוגל הוא למאמץ נוסף ומתי אינו רוצה. לאור הנסיון שרכשנו השתדלנו לשפר במחזור השני את כל הליקויים שציינתי לעיל. פיזרנו את שיעורי אש-הקרב על פני ימים רבים יותר, ושלבנו אותם עם פרקים באימון הפרט ואימון הפרט בלילה, ולסיכום בבוחן יכולת. נמצא, איפוא, שהחייל ירה לא יותר משעתיים ליום, והתאמן תוך גיוון מלא של נושאים. התוצאות לא אחרו לבוא והיו טובות מן המקווה. יצר-התחרות ומתח רב שלטו משך כל תקופת אימון זו והתוצאות היו משביעות-רצון. אותו נסיון עצמו ערכנו גם בפלוגה ותיקה, שתוצאות קליעותיה במטוחים ה"מקובלים" היו בדרך כלל גרועות, וגם אצלה הגענו לעליה ניכרת בהישגים.

● כדי לשמור על רמת הקליעה ביחידה נדרשות תשובות על שאלות אלו:

- א. מהי כמות התחמושת הנחוצה — ובאיזו תכיפות יש לתזר על אימוני יריה במטוחי אש-קרב כדי לשמור על הרמה?
- ב. באיזו מידה יעמדו לרשותנו מטוחים מותקנים לירי אש-קרב במועדים הרצויים לנו?
- ג. כיצד נמחיש את יסודות שיטת אש-קרב (מטרות מופיעות לסרוגין, רעש קרב וכו') בתרגילי התקפה טקטיים בשדה?

בקיץ 1958 נפגשו בבית-מלון „אוסטנקינו" שבמוסקבה סגן-אלוף אלכס אלריו וקולונל וולש מחיל-המרינס האמריקאי. היו אלה שני מדריכי משלחות שהשתתפו באליפות העולם בקליעה. כחברים למקצוע מצאו ענין בהחלפת דעות על שיטות אימון, סוגי תרגילים, תחמושת ועוד כגון אלה; אלא שאלכס החליט לשמוע משהו מ"מקור ראשון" על שיטת „אש-קרב" ופתח בזה הלשון:

אלכס: „אני מעונין להחליף אתך מספר מילים על אודות אש-הקרב, שיטה שפותחה באחרונה בארה"ב. מה דעתך על השיטה הזו?"

קול. וולש: „אני חושב ששיטת „אש-קרב" היא טובה אך כפי שמפעילים אותה — רותמים את העגלה לפני הסוס. החייל מקבל קורס שטחי ומקוטע ברובה ומובא למטוח, לתרגילי-ירי, כאשר לא עבר כלל, או רק מעט, אימון ראשוני בקליעה. דבר זה נוגד את עקרונות האימון לקלעות טובה. יש לאמן את החייל אימון ראשוני, המבוצע בלי תחמושת, והמקנה לחייל מהירות ובטחון בטיפול ברובה, שליטה במצבי יריה, דיוק בכיוון ולחיצת הדק בנוחה."

אלכס: „עד כה היינו רגילים להציב חונכים על-ידי כל יורה. נראה, שבשיטת אש-קרב חונך יורה אחד את השני. האם זה נכון?"

קול. וולש: „כאשר שני קלעים חונכים זה את זה, הרי שהדבר טוב — שניהם מתאמנים אך במקרה מיוחד זה יש לפנינו דוגמה נאה של, הסומא המוביל את העיור. אף אחד מהשנים אינו יודע דבר במקצוע שנקרא קליעה וחניכה, והא לך אותם חונכים' זה את זה. אפס ועוד אפס שזה לאפס! אינך יכול בלי חונך מאומן בנקודת היריה."

אלכס: „לאחר שהחייל יורה את מקבציו הראשונים במטוח של 25 מ' ועובר מטוח אפוס ב-100 מ' מוציאים אותו מיד ליריה במטוח אש-הקרב. האם אינך חושב שהיה מתבקש להוסיף שלב ביניים?"

קול. וולש: „הכרחי הוא לאמן את החייל ביסודות הקליעה הטובה בטוחים ידועים-לך. נקודת שבשדה-המטוחים המקובל, כשהוא מתקין את הגררה בהתאם לטווח. רק לאחר שהשיג שם הישגים מתקבלים על הדעת עובר הוא למטוחי אש-קרב."

נוכחנו שבתרגילי התקפה אלה אמנם ניטחת אש ואף בכמות רצינית — אך הפגיעות הן ברובן, בשטח הרחב של היעד, ולא במטרות.
● ולבסוף, אני מביע את משאלתי כי מבחן, אות-הקלע' יותאם לשיטת האימון החדשה".

*

לאחרונה נביא את דבריו של "הזקן שבחבורה":

● "נגד עיני ניצבת תמונה של אש-קרב לא כדבר בפני עצמו, אלא כפי ששיטה זו משתלבת — או צריכה להשתלב — באימון בשדאות-הפרט. לא חשבתי אף לרגע שאש-הקרב חייבת להפוך לפולחן, כערך בפני עצמו, אלא שיש לשלבה בכל תהליך אימונו של החייל. אעיר מספר הערות לאופן שילובה בשדאות-הפרט שבפרק, אימון החייל":

● איכון המטרות. בגלל חיוניותו של שיעור זה יש ללמדו כבר בסמוך לשיעורי הרובה הראשונים.

● ציון מטרות ואבחנות. דעתי היא ששיעור זה הוא בבחינת "תפסת מרובה — לא תפסת"! נהוג ללמד מספר רב של שיטות ולבסוף עומד החייל בפני אפשרויות רבות מבלי שיוכל לברור

כך הוא יפיק מאימון מאוד מעשי זה תועלת הרבה יותר גדולה מזו שיפיק, באם הוא מובא אל מטוח אש-הקרב מיד. קורס הקליעה במטוחים המקובלים (כאשר הטוחים אל המטרות ידועות ליותר) וקורס הקליעה במטוחי אש-קרב חייבים להשלים זה את זה. שילוב זה יביא תועלת מכסימלית לחייל והצלחה בעבודתו של המדריך המשקיע מאמץ, זמן ואמצעים כה רבים בעבודתו".

אלכס: "מה דעתך על האירוס ל-300 מ' ? החייל יורה בטוחים עד 300 מ' ואין לו צורך להתקין את גררתו מחדש".

קול. וולש: "אני חושב שזה מאד מעשי. כבר השתמשתי בשיטה זו במלחמת העולם השנייה, שעה שהדרכתי צלפים בחיל-המרינס".

אלכס: "מה, לפי נסיונך, צריכה להיות כמות תחמושת-האימון הנחוצה, כדי שחייל יוכל לפגוע במטרות עד לטוח של 300 מ'?"

קול. וולש: "זה תלוי קודם-כל בחייל-הפרט. אך הבה וניקח חייל ממוצע — נניח חייל מה-מרינס' — אשר עבר גם את השלב המוקדם של האימון הראשוני שמשתרע על שבוע ימים. אני חושב שחייל כזה, לאחר שירה 500 כדור בתרגילי-ירי השונים היה שולט במקצועו".

אלכס: "כשאנו מדברים על תחמושת, האם לקחת בחשבון שימוש ברובה זעיר לפני שאתה מתחיל לירות ברובה שרות? או אולי שימוש ברובה שרות, שמותקן ליריה בתחמושת 0.22?"

קול. וולש: "לא לקחתי זאת בחשבון, אך האימון ברובה זעיר הוא מצויין, והוא יכול להפחית את כמות התחמושת הנחוצה לאימון ברובה שרות. השימוש ברובה שרות, אשר מותקן לתחמושת זעירה, הוא דעיון טוב מאד!"

אלכס: "לבסוף עוד שאלה אחת: שיטת אש-הקרב, האם כבר נתקבלה בכל יחידות צבא ארה"ב?"

קול. וולש: "אינני יודע אם השיטה תתקבל בכל הצבא כולו. בינתיים הותקנו מספר מטוחים כאלה, וביחידות יפעילו שיטה זו בעתיד הקרוב ביותר".

בראשית תולדות ארצנו היו אבותינו טובי הקלעים בעולם. לשם קיומם היו הם תלויים בכושרם להשתמש בכלי־הנשק. קליעתם כללה ממש אותם הדברים שנחוצים לנו לקרב; ירית־שדה, מטרות נעות־במהירות, מעבר מהיר ל"מצב היכון" ודיוק, אך הזמנים נשתנו. כאומה, כושר הקליעה שלנו הלך ופחת באופן הדרגתי. במלחמת העולם הראשונה הוציא החייל האמריקאי 7,000 כדור על כל אויב שנפגע. במלחמת העולם השנייה המספר היה 25,000 כדור ובקוריאה — 50,000 כדור. אם גם יש לזקוף הרבה מגידול היחס המספרי הזה על חשבון כלי־הנשק עם מהירות האש היותר גדולה וכן על חשבון תפיסת אלומת־האש לעומת האש המכוונת, הרי נובע גידול זה — לפחות בחלקו — מהירידה הכללית החלה אצל אנשינו במידת דבקותם ברובה ושליטתם בו.

מדברי ג' ו. ג. ויימן, צבא ארה"ב

לו את הטובה שבהן. השיטה הישירה ושיטת התובלה — די בהן לצרכיו של החייל הרובאי. כדי שלא תאשימו אותי בכריחה מהנושא — הריני שב לעצם ענין הקליעה. במאמרו של סא"ל אלירז על אליפות העולם בקליעה במוסקבה מוזכר ספר רוסי הודן במקצוע הקליעה (*). בעל הספר מרחיב את הדיבור על שמירת כושר הקליעה; והנה מסתבר, שאין לך קלעי טוב המותר על אימון בקליעה, ולו רק ליום אחד. אותו הדין, לדעתו, לגבי חייל בשרות סדיר, כמובן, אף אם הוא איננו אלוף קליעה. כדי לשמור על כושרו עליו להתאמן יום יום. אני כבר שומע אתכם שואלים את השאלה, איך עושים זאת? והרי מספר הצעות:

א. להרבות באימוני קליעה ברובה זעיר 0.22, הניתנים לביצוע בכל מקום ובכל מוג אויר, כי בימות החורף כל סככה המותקנת בעזרת שקי חול יכולה לשמש שדה־מטוחים זעיר.
 ב. להקים בכל יחידה מועדון קליעה. ואולי לחקות לשם כך את מועדוני הקצינים וכדוגמתם להקים מועדוני קליעה. לאנשים רבים ישנו תחביב מסוים, ראש תחביבו של החייל צריך שיהיה — הקליעה. אני משוכנע שניתן לאפשר לחייל לירות כמות מסוימת של תחמושת בשדה־המטוחים של היחידה בזמנו הפנוי, ובאיזורים מסוימים יכול שדה־המטוחים לשמש גם את אנשי המילואים — כפי שנעשה הדבר, למשל, בשביצריה.
 מובן ששדה־מטוחים זה חייב להיות פתוח משך שעותיים ביום לפחות, ובפיקוחו של קצין תורן או קצין אחר שימונה לכך במיוחד. מובן שסוג זה של קליעה ספורטיבית אינו זהה עם אש־קרב אבל בהכרח יתן אימון ספורטיבי זה בסיס לתרגילי אש־קרב שיבואו בעקבותיו.
 רעיון זה עשוי לשרת בנאמנות גם את הנוער הטרום־צבאי שאצלו אין כמעט כל קושי ליצור יחס חיובי לספורט הקליעה.

• ועתה, אוסיף מילים אחדות על האיפוס ועל ירי הקרב במסגרת טקטית.
 כידוע יורה החייל, לראשונה, למטרה בטוח 25 מ'. בירי זה הוא שואף להשיג מקבץ טוב ככל האפשר. אחר־כך הוא ניגש לאיפוס הרובה ב־100 מ' ומשם מיד למטוח אש־קרב. איך אמרו חז"ל: 'צא ולמד...' ובכן הבה ואמחיש לפניכם את הבעיה המגרת במוחי: במטוח אש־קרב יורה החייל אל מטרות דמות מזדמנות החל מטוח של 100 מ' עד 300 מ'. אם הוא פוגע — מה טוב. ואם הוא מחטיא... הידע כמה החטיא ולאיזה צד? כאשר החייל החטיא בשדה־מטוחים, המקובל, כפי שלא אחת קרה — הרי שאת שיעור הטעות שלו היה יודע מיד לפי הסימון המבוצע בחומת המפגע. השאלה היא, איפוא, כיצד יוכלו החייל (וחונכו) לדעת את שיעור־החטיא שלו במידה והחטיא? יש חשש שמחוסר אפשרות של ביקורת הפגיעות

* ראה מאמרו של סא"ל א. אלירז, "כיצד יוצגה ישראל באליפות העולם בקליעה במוסקבה 1958" המופיע בחוברת זו.